

JAK HISTORIA STAREJ BŁOTNICY ZOSTAŁA
ZAPISANA W PRZYDROŻNYCH KRZYŻACH
I KAPLICZKACH NASZEGO REGIONU?

WSTĘP

Żadne z krzyży i kapliczek ludzie nie tworzyli jedynie w celach kultowych, każde z nich powstawały bowiem w jakimś celu. Krzyże stawiano w miejscach ważnych, znaczących dla ludzi: przy kościele, w centrum osady lub wsi, wyznaczając w ten sposób jej punkt centralny, na początku lub na końcu zabudowań wytyczając jej granice, a także na rozstajach dróg, gdzie żegnano odchodzących. Mieszkańcy wiosek stawiali kapliczki i krzyże z różnych pobudek. W obliczu nieszczęść i kataklizmów miały one charakter błagalny. W chwilach radosnych budowano kapliczki dziękczynne. Spełniały one także funkcje kultowe. Wokół nich ogniskowało się życie religijne, stanowiły źródło wielu ludowych zwyczajów.

Introduction

None of crosses and roadside shrines were built only for cult aims, all of them arose for different reasons. Crosses were put up in important places for people: near churches, in the centre of village, at the beginning or at the end of buildings appointing border and also at the crossroads where inhabitants saw people going away for a long travel. They had pleading character in the face of misfortunes and disasters . People built the roadside shrines also in glad moments, which had a cult function. The religious life and folk customs focused around the roadside shrines.

Kapliczka na posesji państwa Tkaczyków

Kapliczka ta wybudowana została w 1912 r. przez kowala Jana Lutka we wsi Pierzchnia Nowa Wieś jako wotum błagalne do Boga o oddalenie od niego nieszczęść, jakie go spotkały, a była to śmierć jego trójki (bądź czwórki) dzieci.

W 1982 r. przebudowano ją, aby móc umieścić w niej zakupiony przez proboszcza parafii jasiońskiej z okazji 600-lecia jasnogórskiego obrazu obraz Matki Bożej Królowej Polski. Kapliczka ma kształt krzyża z umieszczonym na jej szczycie krucyfiksem. Obecnie zajmują się nią państwo Tkaczykowie.

The roadside shrine on the Mr and Mrs Tkaczyk's estate

This roadside shrine is located in Pierzchnia on the Mr and Mrs Tkaczyk's estate. It was built in 1912 by Jan Lutek in order to take away unhappiness which met him. It was the death of his three (or four) children. This roadside shrine is made of stone. Inside of this roadside shrine there is the Jesus Crucify picture. In 1982 this shrine was reconstructed and inhabitants decided to put in it a new picture of Our Virgin Mary - Queen of Poland.

Krzyż na posesji państwa Skomorowskich

Krzyż ten znajduje się we wsi Pierzchnia Praga. Został postawiony jeszcze przed rokiem 1930 (datę tę wskazuje rok przeprowadzania komasacji). Krzyż, ponieważgnił od ziemi, bądź łamał się od silnego wiatru, był trzykrotnie wymieniany. Od około 1968 r., aż do dziś przy krzyżu tym żegnani są zmarli. Obecnie powieszony jest na nim obraz bł. Jana Pawła II. Krzyżem zajmują się państwo Skomorowscy oraz państwo Żarłokowie. W dniu św. Rocha święcone są przy nim krowy, zaś w maju – śpiewane przez mieszkańców „majówki”.

The cross on the Mr and Mrs Skomorowski's estate

The cross is located in Pierzchnia. Nobody knows when it was arisen. Inhabitants of Pierzchnia point the date of 1930 when the cross had already stood. Today we don't know his founders and makers. When the cross had broken, inhabitants put the new one. This situation repeated twice. Today near the cross dead inhabitants of Pierzchnia are bid farewell and in Saint Roch's Day cows are blessed here.

Kapliczka na posesji państwa Dudów

Kapliczka ta znajduje się w Starych Sieklukach. Została wybudowana ok. 1950 r. przez stolarza, a zarazem samego fundatora pana Wdowczyka (jego imię nie jest nam dziś znane). Ponieważ w tym miejscu państwo Dawidowscy w 1997r. zamierzali zbudować mieszkanie, została ona zlikwidowana, a na jej miejsce nieco dalej mieszkańcy wsi wspólnymi środkami wybudowali drugą, która stoi do dziś. W najwyższej części kapliczki znajduje się szklana gablotka z figurką N.M.P., na tej zaś stoi mały krzyżyk.

The roadside shrine on the Mr and Mrs Duda's estate

This roadside shrine is located in Stare Siekluki on the Mr and Mrs Duda's estate . It has been arisen about 1950. The founder and creator of this roadside shrine is Mr Wdowczyk. It has arisen as a thanks to God for the courage of the unknown man who saved other man's life. Primarily the roadside shrine was situated on a lime. In 1975 in this place Mr and Mrs Dawidowski decided to build their house therefore the roadside shrine was removed. However , in 1997 inhabitants of Stare Siekluki built a new roadside shrine which is made of brick. In this roadside shrine the Mother of God figure is set.

Krzyż przy drodze Chruściechów-Stawiszyn

Krzyż ten postawiono w 1990 r. w hołdzie żołnierzom Wojska Polskiego z Pułków Wileńskich poległym w okolicznych lasach 14-19 września 1939r. w obronie ojczyzny. Jego fundatorem jest pan Tadeusz Brodziak. Obecnie krzyżem zajmuje się nadleśnictwo.

The Cross near the Chruściechów- Stawiszyn

The cross is located in Chruściechów. It has been arisen 1990 as a homage to Soldiers' of Polish Army from Wileński's Regiment who were killed during World War II in a battle on 14-19 of September 1939 in Chruściechów. The soldiers were buried in the place where the cross is set.

Kapliczka na skrzyżowaniu w Chruściechowie przy drodze prowadzącej do Ryk

Kapliczkę tę ufundowali w 1857r. właściciele leżącego obok miejsca wzniesienia kapliczki dworu państwo Arkuszewscy w tej intencji, aby Bóg oddalił od mieszkańców Chruściechowa nieszczęścia jakie ich spotykały, a były to śmiertelne choroby, na które wtedy dość licznie umierali: dżingwa, ospa i odra. Te, po jej wybudowaniu, odeszły. W 2011r. odnowiony został krzyż, a w nowy postument wmurowano dwie tablice z piaskowca. Na pierwszej wyryte zostały oryginalne słowa prośby do Matki Bożej: „Tej włości w imię Boże prosimy Cię o łaskę w pokorze chroń nas od nieszczęść złych o święta Maryjo bez zmazy”, zaś na drugiej herb Chruściechowa

The roadside shrine at the crossroad in Chruściechów near the road which leads to Ryki

This roadside shrine is located in Chruściechów . It has been arisen in 1857. It was established by the owners' of Mr and Mrs Arkuszewski manor, it was a request to God to take away illnesses from local inhabitants who more often died. After people had built the roadside shrine, the illnesses went away from the inhabitants of Chruściechów. On August 2011 the cross was redecorated and it was replaced by the new base. Some inhabitants' of the village claim that dead people were buried in the place where the roadside shrine is built.

Kapliczka w pobliżu skrzyżowania przy zabytkowej gorzelnii w Chruściechowie

Kapliczka ta powstała w 1912 r.. Pierwotnie była ona umieszczona na dzikiej gruszy. Po kilkudziesięciu latach została ona przeniesiona 10 metrów dalej na topolę. Po ścięciu drzewa w 2005 r. mieszkańcy wsi wybudowali nową, murowaną kapliczkę z cegły klinkierowej. Przeniesiony został do niej obraz Matki Bożej Pocieszenia ze starej drewnianej kapliczki znajdującej się w Starej Błotnicy.

The roadside shrine near the crossroad by antique distillery in Chruściechów

This roadside shrine is located in Chruściechów. It has been arisen in about 1912. Firstly, it was located on the wild pear tree. After several dozen years it was moved 10 metres further on the poplar tree. After the tree had been cut in 2005, inhabitants of the village built a new roadside shrine which was made of clinker brick. Probably it was built in order to save people from unhappiness by God.

Kapliczka – posesja państwa Wietesków

Kapliczka ta została wybudowana w 1916 roku . Ufundowali ją mieszkańcy parafii Stara Błotnica. Początkowo kapliczka stała przy drodze szlakowej. Podczas budowy nowej drogi kapliczkę przesunięto o ok. 8m na wschód, na posesję Państwa Wietesków. Kapliczka stoi w stanie nienaruszonym do dziś. Opiekują się nią Państwo Wieteszkowie.

The roadside shrine was built in 1916. Initially the shrine was near the road trails. While a new road was building the shrine was moved 8m to the east on Wieteska premises place. It stands by the road until these days and Wieteska family takes care of it.

Kapliczka - Czyżówka

Kapliczka została wybudowana w 1906r. przez gospodarzy Czyżówki, a ufundował ją pan Wróbel z Radomia.

Z tą kapliczką wiąże się pewna legenda. Gdy przez okolice szły niemieckie wojska, jeden z żołnierzy strzelił w kapliczkę. W chwili uderzenia kuli w krzyż, Niemca sparaliżowało. O tej historii opowiedziała nam pani Weronika Nowakowska z Czyżówki .

The shrine was built in 1906 by the host of Czyżówka and it was established by Mr. Wróbel. The shrine was renovated in March 2012. Inhabitants of Czyówka take care of it.

Tę kapliczkę ufundował Ignacy Burakowski z dawnej Wólki Pierzchnijskiej na początku XX wieku, ku przestrodze zbłąkanym podróżnikom, by uchronić ich od czyhających na nich duchów, zjaw i upiorów. Powierzając ich los Najświętszej Marii Pannie. Istnieje wiele legend związanych z tą kapliczką. Nie tak dawno, gdy nastawały czasy motoryzacji, nocną porą wracał z pola pewien rolnik. Gdy jechał przez las, konie strasznie się płoszyły, on zobaczył przed sobą zjawę. Wtedy, jak w amoku, jakiś głos w głowie powiedział mu, żeby się nie lękał i jechał dalej. Owa postać, jak za sprawą cudu uspokoiła przestraszone konie i pozwoliła jechać dalej. Nazajutrz okazało się, że głos, który słyszał należał do N.M.P., a on znajdował się niedaleko kapliczki na rozstaju dróg. W latach 70 pewien chłopak wracał w nocy około północy do domu, przez las. Gdy szedł, jakaś moc prowadziła go tak, że zawsze dochodził do tej samej gruszy rosnącej na polu. Chłopak odwrócił się i poszedł w inną stronę, a gdy znów znalazł się w tym samym miejscu zaczął się modlić do N.M.P., by doprowadziła go do domu. W tym samym czasie zaczęły szczekać psy, wtedy odzyskał orientację w terenie i biegiem wrócił do domu. Nazajutrz chłopak ze swoim tatą postanowił wybrać się tą samą drogą by zobaczyć, co go tak prowadziło. Okazało się, że przechodził koło kapliczki, która znajdowała się na rozstaju dróg prowadzących do jego domu.

The shrine was established by Ignacy Burakowski from Wólka Pierzchnijska in the early twentieth century. The shrine was built as a warning for wayward travellers to protect them from their fate to the Virgin Mary.

Krzyż przydrożny - Pierzchnia

Długo przed wybudowaniem kapliczki wiódł tędy trakt wschodnio- zachodni, przez który przejeżdżał Władysław Jagiełło wracający z polowania w Puszczy Kozienickiej oraz Jan Kochanowski jadący na swój ślub w Przytyku. Na początku 40 lat, XX w. dokładnie w tym miejscu została postawiona kapliczka ufundowana przez Stanisława Szatana z Kobylnika. Po wojnie uszkodzoną kapliczkę przebudował na krzyż dębowy Wincenty Siek. Krzyż stoi aż do dnia dzisiejszego nieuszkodzony przez naturę. Opiekują się nią mieszkańcy Pierzchni.

The shrine was established by Stanisław Szatan from Kobylnik in the early 40s of twentieth century. After the war, Wincenty Siek rebuilt the damaged shrine using some oak . The cross stands to this day untouched by nature.

Kapliczka w Starym Osowie

Kapliczka powstała w 1929 roku przy drodze do miejscowości Stary Osów, przy posesji państwa Krzesińskich. Kapliczkę postavili mieszkańcy wsi Starego Osowa w podziękę za Bożą opiekę. Ostatni raz była remontowana w roku 2011. Kapliczką zajmują się: pani Bojanowicz i pani Krzesińska.

The roadside shrine was built in 1929 by rural residents of Stary Osów . It is located in Stary Osów. Ms Bojanowicz and Ms Krzeńska look after this shrine.

Kapliczka w Czyżówce

Kapliczka powstała w 1958 roku. Znajduje się w miejscowości Czyżówka. Wykonał ją pan Stanisław Szatan na prośbę rodziny państwa Turlikowskich w podzięce za ocalenie życia pana Adriana Tulikowskiego, który miał wypadek motocyklowy właśnie w miejscu powstania tej kapliczki.. Kapliczka znajduje się na posesji państwa Motyków, nigdy nie była remontowana.

The roadside shrine was built in 1958 by rural residents of Czyżówka. It is located in Czyżówka .

Kapliczka w Starym Kobylniku

Kapliczka powstała w 1955 roku. Została zbudowana w miejscowości Stary Kobylnik przez pana Stanisława Szatana. Kapliczka znajduje się na placu państwa Tkaczyków. Kapliczka powstała „Na cześć i chwałę Panu Bogu”.

The roadside shrine was built in 1955 by rural residents of Stary Kobylnik. It is located in Stary Kobylnik.

Kapliczka w Starym Kobylniku

Kapliczka powstała w 1915 roku. Znajduje się pomiędzy wsiami Siemieradz a Stary Kobylnik, na posesji pana Władysława Rabczyńskiego. Została wybudowana przez mieszkańców Starego Kobylnika. Głównymi fundatorami kapliczki byli: Antoni i Katarzyna Skowrońscy, Piotr Kołtunowicz oraz Sylwester i Antoni Tkaczyk .

The roadside shrine was built in 1915 by rural residents of Stary Kobylnik. It is located in Stary Kobylnik.

Kapliczka w Siemiradzu

Kapliczka została wybudowana w 1921 r. przez chłopów wsi Siemieradz w podzięce za otrzymane łaski podczas różnych klęsk. Kapliczka była odnawiana 30-lat temu przez mieszkańców wsi. Kapliczką opiekuje się pani Maria Siurnik z rodziną. Kapliczka mieszczona jest pomiędzy droga Siemieradz a Stara Błotnica, znajduje się na polu należącym do parafii Stara Błotnica. Na kapliczce widnieje napis „Na cześć i chwałę Panu Bogu mieszkańcy wsi Siemiradz”. Kapliczka ma kształt krucyfiks, który zakończony jest krzyżem.

The roadside shrine was built in 1921 by rural residents Siemieradz. It is located in Stary Osów. Ms Siurnik looks after this shire.

Kapliczka w Starym Kobylniku

Kapliczka położona jest na posesji państwa Osowskich. Kapliczka ma kształt krucyfiksu zakończonego krzyżem. Na podstawie napisu wyrytego na kapliczce. „Fundatorzy: Mieszkańcy i gospodarze wsi Kobylnik 1915r.” wiemy, że kapliczka ta powstała w 1915 r. dzięki mieszkańcom wsi. Kapliczka została wybudowana bez konkretnego powodu, opiekę nad kapliczką sprawuje Krystyna Osowska. Kapliczka jest odnawiana raz w roku przed majem (miesiącem poświęconym Maryi).

The roadside shrine was built in honour of Mother of God in 1915 by rural residents of Stary Kobylnik. It is located in Stary Kobylnik. Krystyna Osowska looks after this shrine.

Kapliczka w Starym Kobylniku

Kapliczka położona jest na posesji państwa Jastrzębskich, ma kształt krucyfiks zakończony krzyżem. Została postawiona w 1915 roku przez Stanisława Szatana autora licznych kapliczek w gminie Stara Błotnica.

The roadside shrine was built in 1915 by Stanisław Szatan. It is located in Stary Kobylnik. Anna Jastrzębska takes care of this shrine.

Kapliczka w Siemiradzu

Kapliczka położona jest we wsi Siemiradz na posesji pani Sochaczewskiej. Kapliczka ma kształt krucyfiksów zakończonych krzyżem ogrodzonego metalowym płotkiem. Na podstawie napisu wyrytego na kapliczce wiemy, że kapliczka ta została zbudowana w 1903 roku przez mieszkańców wsi w podziękowaniu za opiekę Matki Bożej. Kapliczka ta jest co rok odnawiana przez pani Krystynę Matysiak i Teresę Kwatek. Mieszkańcy wsi wierzą, że kapliczka ta chroni małe dzieci przed wypadkami. Gdy mieszkańcy szukali miejsca dla kapliczki, Maria Sochaczewska powiedziała: „Stawiajcie, tu ziemi nie brakuje, bo Matce Boskiej nie wolno żałować ziemi”. Kapliczka kilkanaście lat stała na rogu placu pani Sochaczewskiej tuż przy drodze, później została przeniesiona i odsunięta od jezdni. Obrazów w kapliczce było trzy. Pierwszy był ładnym, starannym i zabytkowym malowidłem wykonanym na płótnie. Drugi obraz dała Maria Sochaczewska, a trzeci (obecny) podarował ksiądz.

The roadside shrine was built as an expression of God's gratitude in 1903 by rural residents Siemiradz. It is located in Siemiradz. Teresa Kwatek and Krystyna Matysiak look after this shrine.

Kapliczka w Starym Kadłubie

Kapliczka położona jest na posesji państwa Drabików, przy drodze wiodącej do miejscowości Rogolin. Została postawiona w 1925 roku przez Dariusza Fiołkowskiego w podziękowaniu za szczęśliwą operację córki Magdaleny. Kapliczka co roku przed majem (miesiącem poświęconym Maryi) jest odnawiana przez mieszkańców wsi.

The roadside shrine was built in 1925 by Dariusz Fiołkowski. It was built as an expression of God's gratitude. It is located in Stary Kadłub. The rural residents look after this shrine.

Kapliczka w Starym Kadłubie

Kapliczka położona jest na posesji państwa Karpińskich, przy drodze wiodącej do miejscowości Stary Osów. Kapliczkę w 1947 roku wybudowali i ufundowali mieszkańcy wsi w podziękowaniu za skończoną wojnę. Kapliczka co roku jest odnawiana przez mieszkańców wsi.

The roadside shrine was built in 1947 by rural residents. It is located in Stary Kadłub. The rural residents look after this roadside. It was built as an expression of God's gratitude.

Kapliczka przy kościele w Starej Błotnicy

Kapliczka została zbudowana w 1904 roku , prawdopodobnie przez wikariusza – Stanisława Paszkiewicza . Na kapliczce widnieje napis: ” z radością w roku *Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny*”. Kapliczka została niedawno odnowiona przez proboszcza parafii Stara Błotnica .

The roadside shrine was built in 1904, probably by the vicar, Stanisława Paszkiewicza .

Kapliczka na skrzyżowaniu dróg w Starej Błotnicy

Kapliczka ta została postawiona w 1915 roku na skrzyżowaniu dróg Stara Błotnica - Kielbów. Jej fundatorem są tercjarze z miejscowości Stara Błotnica. Była kilkakrotnie przemalowywana kolejno przez mieszkańców wsi. Przez wiele lat tradycyjnie w Boże Ciało przygotowywano przy niej jeden z ołtarzy.

Kapliczka na skrzyżowaniu dróg w Starej Błotnicy

Kapliczka została postawiona w 1912 roku na skrzyżowaniu dróg w Starej Błotnicy. Ufundował ją Pan Leszek Staniszewski. Współczesne ogrodzenie wykonali w 1982 roku panowie Janusz Boczek i Jan Sobień. Śpiewano przy niej majówki. Według legendy w czasie II wojny światowej niemiecki żołnierz oddał trzy strzały w krzyż znajdujący się na kapliczce po czym zmarł po trzech dniach.

The roadside shrine was built in in 1912 at the crossroads of the Stara Błotnica. It was established by Mr. Leszek Staniszewski.

Krzyż na skrzyżowaniu dróg w Pierzchni

Krzyż został postawiony w 1922r. Ufundowała go wieś, a pan Tadeusz Brodziak przekazał drzewo na jego postawienie. Kiedyś krzyż ten stał na polu Tomasza Zarychty, lecz ludzie nie mieli do niego dostępu, dlatego został przeniesiony bliżej drogi. Ponownie przeniesiono go w czasie przebudowy drogi na pole Walentego Wójcika. Teraz plac należy do Sylwestra Żarłoka. Krzyż nie był remontowany ani odnawiany. Pan Zimnowłodzki posadził obok krzyża 4 kasztanowce, lecz 3 nie przetrwały. Gałęzie pozostałego drzewa podtrzymują krzyż do dziś. Czasami są śpiewane przy nim majówki. Dawniej przed pogrzebem zawsze przy krzyżu odprawiano krótką ceremonię pożegnalną.

Kapliczka w Pągowcu

Kapliczka ta została postawiona w 1928 roku. Ufundowało ją lokalne koło łowieckie, które chciało podziękować za możliwość polowania w tej miejscowości. Stoi w tym miejscu ponieważ tylko jeden mieszkaniec wyraził zgodę na postawienie kapliczki na swojej posesji. Jest ona od czasu do czasu remontowana i malowana jak również są sadzone przy niej kwiaty przez tutejszych mieszkańców. Przy kapliczce są śpiewane majówki.

The cross was erected in 1922. It was funded by the village. Sometimes they come there to pray with children.

The roadside shrine was built in 1928. It was established by hunters. It is sometimes renovate dand painted.

Kapliczka w Nowym Kielbowie

Kapliczka została zbudowana w 1998 roku. Kapliczkę ufundowali mieszkańcy wsi Nowy Kielbów. Sprawami organizacyjnymi przy budowie kapliczki zajął się pan Stolarek.

The roadside shrine was built in 1998. It was established by its villagers of Nowy Kielbów.

FIGURKA ŚW.
JANA
NEPOMUCENA
W TURSKU

ŚW. JAN NEPOMUCEN

Urodzony w 1350r. w Pomuku, zmarł w 1393r. w Pradze. Był prezbiterem, spowiednikiem Zofii Bawarskiej, męczennik i świętym Kościoła katolickiego. Jan Nepomucen został beatyfikowany w 1721r. przez Ignacego XII, a kanonizowany w 1729r. przez Benedykta XVI. Jego wspomnienie liturgiczne obchodzone jest 21 maja. Patron jezuitów, Pragi, spowiedników, mostów oraz orędownik podczas powodzi.

WYGLĄD

Figurka umocowana jest na wymurowanym z cegły podeście, który stoi na łące. Figurka świętego jest przedstawiona w stroju kapłańskim, w sutannie, rokiecie, birecie. W ręku trzyma krzyż.

TAK FIGURKA
WYGLĄDAŁA
DAWNIEJ

TAK
WYGLĄDA
DZIŚ

- Kapliczka została wybudowana w XIX wieku, dokładnej daty nie znaleziono.
- Była odnawiana w roku 2011. Odnowę ufundowali mieszkańcy wsi Tursk.
- Informacji udzieliła pani Stanisława Pawłowicz, legenda została zaczerpnięta z książki , natomiast życiorys z Internetu.
- The roadside shrine was built in the 19th century. It is located in Tursk. Ms Szubińska looks after this shrine.

LEGENDA

Dawniej Tursk był dużą i bogatą wioską. W pobliżu, w jaskini, zamieszkiwał głośny i bogaty rozbójnik. Pewnego dnia ujrano, jak rabuś na końcu wioski stawia figurę św. Jana Nepomucena. Gdy skończył budowę, nagle zniknął i już nigdy się nie pojawił. Minął rok, rozbójnik planował obrabować starszą już kobietę, jednak usłyszał pieśń, którą znał z czasów dzieciństwa. Po krótkim czasie poznał swoją matkę, a ona swojego syna, którego niegdyś zgubiła w puszczy. Matka opowiedziała mu o długich poszukiwaniach po jego zaginięciu. Jednak znaleziono tylko resztki ubrań chłopca i uznano, że pożarły go dzikie zwierzęta. Kiedy rabuś dowiedział się wszystkiego, porzucił zbójce rzemiosło, a po sobie zostawił tylko figurę. Zaraz po jego zniknięciu rozpoczęto poszukiwania skarbów. Figura Jana była wielokrotnie przesuwana i nie wiadomo dokładnie, w którym miejscu stała. Podejrzenia są iż w dniu św. Jana rozbójnika można ujrzeć przy figurze z toporem, a nawet usłyszeć diabelski rechot, gdy śmieje się z głupoty i daremnych poszukiwań ludzi.

KAPLICZKA
Z OBRAZEM
MARYI

Kapliczka została wybudowana przed II wojną, nie ma dokładnej daty. Była odnawiana 2 razy przez mieszkańców wsi Tursk. Dawniej śpiewane były tam majówki, w dzisiejszych czasach zwyczaj ten zanika. Kapliczka znajduje się na posesji pana Kucharczyka.

The roadside shrine was built in the 20th century. It is located in Tursk. Ms Kaszuba looks after this shrine.

Jej wygląd:

- Kapliczka z drewna z obrazem Maryi i krzyżem na samym czubku. Nie ma na niej żadnych napisów. Jest ogrodzona drewnianym płotkiem.
- Informacje zostały zebrane od mieszkańców wsi Tursk.

KRZYŻ, FIGURKA
MARYI
I ŚW. PIOTRA

Została postawiona na rocznicę 2000-lecia chrześcijaństwa, w 2000 r. Ufundował ją pan Franciszek Romanowski, a w budowie pomogli panowie Jastrzębski Ryszard, Golus Stanisław, Romanowski Jan i Stanisław Łęcki.

WYGLĄD:

Jest to dębowy krzyż o wysokości 5m. Obok krzyża, na podwyższeniu, stoją białe figurki św. Piotra i Maryi. Kupione zostały w Przemyślu. Krzyż razem z figurkami stoi na posesji państwa Romanowskich. Informacje zdobyte z wywiadu przeprowadzonego z panem Janem Romanowskim.

The roadside shrine was built in 2000 by Jastrzębski Ryszard, Golus Stanisław, Romanowski Jan and Stanisław Łęcki. It is located in Żabia Wola. Ms Romanowska looks after this shrine.

FIGURKA MATKI
BOSKIEJ
FATIMSKIEJ

- Figurka została wybudowana 10 października 2006 roku. Ma już 6 lat. Ufundowana przez państwa Wawrzyńskich. Była odnawiana 2 razy przez właścicieli. Nie ma przy niej nabożeństw majowych. Figurka nie ma żadnych legend ani ciekawostek ze względu na jej niedawne powstanie.
- Kapliczka znajduje się w miejscowości Kaszewska Wola na posesji państwa Wawrzyńskich.
- The roadside shrine was built in 2006 by Mirosław Wawrzyński. It is located in Kaszewska Wola. Ms Wawrzyńska looks after this shrine.

Figurka na posesji kościół w Kaszowie

- Jest to posąg zakończony krzyżem, wybudowany w 1900 r. i ma już 112 lat. Powstała na pamiątkę jubileuszu za papieża Leona XIII. Odnowiona została w 2012 roku. Obecnie nie odprawiane są przy niej majówki.
- Informacje te wyczytane zostały z kapliczki.
- The roadside shrine was built in 1900. It is located in Kaszów. Mr Chmura looks after this shrine.

Kapliczka w miejscowości Kaszów

Wygląd kapliczki

Zbudowana jest z marmuru na środku widnieje obraz Maryi ogrodzona jest czerwonym płótem.

- Ma około 80 lat. Kapliczkę ufundowali mieszkańcy Koloni Kaszew, by ją zakupuć sprzedawali jajka i mleko. Zamówił ją pan Wójcik i Grunt. Wybudowana została po to, by śpiewać przy niej majówki. Nie była odnawiana. Widnieje na niej napis: „Ku pamięci Bożej ufundowała kolonia Kaszew”.
- Informacje przekazała pani Orlik.
- The roadside shrine was built in the 20th century . It is located in Kaszów. Ms Orlik looks after to this shrine.

Kapliczka w Kaszowie koło państwa Klepaczów

Jest to posąg o kasztanowym kolorze zakończony krzyżem. Wybudowano go w 1927 roku, ma już 85 lat. Ufundowali go państwo Walenty i Zofia Neska, którzy podarowali także skrawek swej ziemi na figurkę. Była odnawiana wiele razy. Pierwszy raz w 1950 r. a następnie 1975, 1985, 1990 rok a wszystkie odnowienia wykonał pan Józef Mikulski.

The roadside shrine was built in 1927. It is located in Kaszów. Ms Klepacz looks after this shrine.

Figurka Matki Bożej w Łępinie

- Przedstawia figurę Matki Boskiej. Wybudowano ją w 1938 roku i ma już 74 lata. Ta kapliczka nie była odnawiana. Widnieje na niej napis: „Królowo Polski strzeż ojczyznę naszą”. Kilkanaście lat temu śpiewano przy niej majówki.
- Wszystkie te informacje umieszczone są na kapliczce.
- The roadside shrine was built in 1938. It is located in Łępin.

Figurka Maryi

Jest to postać Matki Bożej ogrodzony płotem. Wokół kapliczki rośnie dużo pięknych kwiatów. Powstała 15 lipca 1990 roku, ma 22 lata. Ufundowali ją mieszkańcy parafii Kaszów w hołdzie Maryi.

The roadside shrine was built in 1990. It is located in Kaszów.

Kapliczka znajdująca się na skrzyżowaniu dróg w Rykach w kierunku Jakubowa

Kapliczka została ufundowana przez mieszkańców wsi Ryki, a postawiona w 1946 bądź 1947 r. przez Władysława Zycha. Zbudowano ją w podziękowaniu za to, że wieś nie została poważnie dotknięta wojną oraz jako wotum o błogosławieństwo dla mieszkańców wsi. Stoi ona w tym miejscu, gdyż jest to plac należący do całej wsi. Przez wiele lat przechodzący obok niej mieszkańcy klękali, zdejmowali czapki i robili znak krzyża. Dziś tradycja ta zamiera. W 2005 r. w miejscu starej kapliczki postawiono nową, również ufundowaną przez mieszkańców wsi, a którą wybudował Tadeusz Szymański. Obecnie kapliczką zajmują się wszyscy mieszkańcy. Od wielu lat są także śpiewane przed nią „Majówki”.

The roadshrine was built in 1946 or 1947. People from Ryki take care of their shrine. The roadside shrine was built by Władysław Zych. It was found by inhabitants of Ryki. The shrine stands up here, because it is the square of the village.

Kapliczka obok stawu w Rykach

Kapliczka została postawiona przez dziedzica Arkuszewskiego przed II wojną światową.

Opowieść głosi, że dwaj bracia Arkuszewscy mieli niewielki wspólny plac i postanowili go sprzedać. Dostali za niego niewielkie pieniądze, więc przeznaczyli je na budowę kapliczki. Po wojnie plac, na którym stoi kapliczka, został kupiony przez rodzinę Zychów.

Wacław Zych przebudował ją tak, by obrazek znajdował się od strony drogi (wcześniej był na wschodniej ścianie). W kwietniu 2012r została przebudowana przez Tadeusza i Bolesława Zychów.

The roadshrine was built in April 2012. Mr. Tadeusz and Bolesław Zych look after it. The shrine was established by inhabitants of Ryki.

Kapliczka obok posesji państwa Fołtyn w Jakubowie

Jeszcze przed I wojną światową stał drewniany krzyż ogrodzony płotem, naokoło były posadzone kwiaty. W 1920 r. pan Stanisław Więckowski zaproponował, by zbudować nową kapliczkę. Gdy mężczyźni przechodzili obok kapliczki, pochylali głowy, a kobiety robiły znak krzyża. Od 1915 roku śpiewane są tu majówki i odmawiane litanie.

Kapliczka na skrzyżowaniu dróg w Jakubowie

Najpierw stał tu drewniany dwumetrowy krzyż, lecz po pewnym czasie zgnił i został wkopany głębiej.

W 1938 roku pan Feliks Smerdzyński z Radomia postawił nową kapliczkę, kamienie wozili wozem konnym Walenty Michalski z Hieronimem Mizerskim, ufundowali ją mieszkańcy Jakubowa, a poświęcił ks. Józef Siwiec.

Mieszkańcy odnawiali ją co 5 lat i co rok jest ubierana i sprządana. Postawiono ją w tym miejscu ze względu na częste wypadki. Śpiewane są przy niej majówki.

The shrine was built in 1938. The shrine was established by Stanisław Więckowski. People from Jakubów take care of this shrine.

The shrine was built 1938. The shrine was established by inhabitants of Jakubów. The shrine was built to protect inhabitants from accidents.

Kapliczka obok państwa Jasiorowskich w Starych Sieklukach

Krzyż stoi tam od lutego 1945 r. i wiąże się z nim ciekawa historia. W lutym 1945r. trzech Rosjanie prowadzili trzydziestu Niemców do obozu w Kamieniu wybrali drogę przez Siekluki, gdyż obawiali się prowadzić ich przez las, ponieważ jeńcy mogli uciec. Jeden z Niemców szedł o kulach i spowalniał marsz, dlatego zatrzymali się obok domu młodego stolarza Leonarda Pawłowskiego. Po krótkim odpoczynku ruszyli dalej, jednak kulawemu Niemcowi Rosjanie rozkazali iść na skróty przez pola. Gdy uszedł 20 m, jeden z nich zabił jeńca strzałem w tył głowy, w nocy mieszkańcy pochowali ciało. W miejscu pochówku postawiono drewniany krzyż, a po dziesięciu latach metalowy, który stoi do dzisiaj. Opiekował się nim pan Leonard, obecnie o krzyż dbają państwo Jasiorowscy.

The cross was built in February 1944. The cross was established by Roman Stolarczyk. Mr and Mrs Jasiorowski look after this cross. The cross stands here, because in winter 1944 inhabitants buried here killed German.

Kapliczka obok wiaduktu w Starych Sieklukach

Kapliczka została postawiona w 1999 roku przedtem w tym miejscu stał krzyż z 1937 roku. Legenda głosi, że pod krzyżem pochowany był jeden z pierwszych mieszkańców Siekluk. W latach 60. krzyż został zniszczony przez drzewo przewrócone w czasie burzy. W 1999 roku przestawiono kapliczkę o 5m ze względu na budowę wiaduktu. W 2004 roku uderzył w nią pijany kierowca jakimś cudem figurka Matki Bożej nie została zniszczona, wyremontował ją Stefan Gruszka. Obecnie śpiewane są przy niej Majówki a opiekują się nią państwo Gryz.

The shrine was built in 1999. The shrine was established by inhabitants of Siekluki. Mr and Mrs Gryz look after this road shrine. It was built to protect drivers from dangerous.

Kapliczka na posesji państwa Milczarskich

Znajduje się ona na posesji państwa Milczarskich. Powstała kilkadziesiąt lat temu. Została wybudowana przez pana Stanisława Szatana. We wnętrzu umieszczony jest obraz Matka Boska z dzieciątkiem. Dawniej przy tej kapliczce zbierali się mieszkańcy, aby śpiewać nabożeństwa majowe. Informacji udzieliła pani Marianna Kosowska.

The roadside shrine was built sixty years ago. It is located in Tursk. Jadwiga Milczarska looks after this shrine.

Krzyż przydrożny na trasie Tursk – Stara Błotnica

Jest to krzyż przydrożny. Znajduje się przy trasie Tursk-Stara Błotnica, na polu pana Tadeusza Bojanowicza. Według legendy został on postawiony w miejscu, gdzie pochowano ciała osób, które zginęły podczas II wojny światowej. W ten sposób ludzie chcieli uczcić ich pamięć i okazać szacunek za oddanie życia za ojczyznę

. Informacji udzieliła pani Marianna Kosowska.

The roadside shrine was built before World War II. It is located in Tursk–Stara Błotnica.

Kapliczka na posesji państwa Bojanowiczów

Powstała w 1880 r. Raz w roku przed nabożeństwem majowym jest odnawiana przez strażaków tutejszej parafii. Widnieje na niej napis: „Święć się imię Twoje. Bądź wola Twoja.” Kapliczka jest w kolorze niebieskim. Zwieńczenie kapliczki to Krzyż z figurką Pana Jezusa.

Informacji udzieliła pani Janina Iwańska.

The roadside shrine was built in 1880r. It is located in Łępin.

Kapliczka na posesji państwa Golusów

Kapliczka znajduje się na posesji państwa Golusów w Zabiej Woli. Powstała ona 60 lat temu z funduszy wspólnoty wsi. Raz w roku przed nabożeństwami majowymi jest odnawiana przez państwa Golusów. Kapliczka przedstawia figurę Matki Boskiej. Informacji udzielił pan Ryszard Jastrzębski.

The roadside shrine was built sixty years ago. It is located in Żabia Wola.

Krzyż przydrożny na posesji państwa Karolaków

Jest to krzyż przydrożny, który znajduje się on na posesji państwa Karolaków, przez których jest co rok odnawiany. Powstał około 200 lat temu. Według legendy krzyż stoi na miejscu, gdzie wieszano ludzi za czasów szwedzkich. Informacji udzielił pan Stanisław Karolak.

The roadside shrine was built two hundred years ago. It is located in Kaszów. Michalina Karolak looks after this roadside shrine.

Wiersz „Kapliczka” (Zdzisław Antolski)

*Niech będzie wiersz
jak polna kapliczka*

Zwyczajny jak modlitwa matki

Prosty jak chłopskie słowa do Boga

*Niech będzie kolorowy
jak polne kwiaty*

*Niech będzie jak zboże,
które pachnie chlebem*

Podsumowanie

Dzięki realizacji projektu:

- poznaliśmy historię i osoby związane z tworzeniem kapliczek i krzyży przydrożnych
- nauczyliśmy się pracy w grupie
- umiemy przeprowadzać wywiady
- swobodnie zbieramy i selekcjonujemy informacje
- potrafimy wykonać ciekawe zdjęcia
- rozwinęliśmy umiejętność tłumaczenia tekstu na j. angielski
- współpracowaliśmy ze społecznością lokalną
- zrozumieliśmy, że wiele kapliczek i krzyży ma wartość zabytkową
- dowiedzieliśmy się, że większość kapliczek była wyrazem wdzięczności i prośbą o opiekę nad mieszkańcami i zrozumieliśmy, że wiele tradycji związanych z kapliczkami (śpiewanie litanii czy odprowadzanie zmarłych) niestety zanika

Autorzy projektu

Niniejszy projekt to efekt pracy 50 uczniów z Zespołu Szkół Gminnych w Starej Błotnicy. Każdy uczeń odpowiedzialny był za wyszukanie i opracowanie informacji na temat wybranej przydrożnej kapliczki bądź krzyża znajdujących się w na terenie gminy Stara Błotnica. Następnie uczniowie w 5 lub 6 osobowych zespołach przygotowali prezentację i tłumaczenie na język angielski.

Podziękowania

Nauczyciele Zespołu Szkół Gminnych w Starej Błotnicy - opiekunowie projektu, dziękują mieszkańcom gminy za pomoc w realizacji niniejszego projektu edukacyjnego. W przypadku zauważenia jakichkolwiek nieścisłości prosimy o kontakt z ZSG w Starej Błotnicy.

Projekt został zaprezentowany w dniu 23 maja 2013 w MSCDN w Radomiu na gali projektów realizowanych w ramach programu Mazowieccy Liderzy Nauczania Sukcesu.